

# ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Γενική Γραμματεία Θρησκειμάτων

Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπαίδευσης



## 1η ΗΜΕΡΙΔΑ

### ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Με τη συμμετοχή των Γενικών Εκκλησιαστικών Λυκείων - Γυμνασίων της χώρας

**ΣΑΒΒΑΤΟ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2016, ΩΡΑ 16:00'**

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Οδός Αγράφων και Μ. Αλεξάνδρου, Νέα Αμπλιανη, Λαμία

Πληροφορίες: [tsinarides@gmail.com](mailto:tsinarides@gmail.com)

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ



ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Ιερά Μονή Αγάθωνος

Γενικό Εκκλησιαστικό  
Λύκειο & Γυμνάσιο Λαμίας



## ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**Πρόεδρος:** Κοντογιάννης Σπυρίδων

Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.) - Διευθυντής του Ιστορικού Αρχείου Ιεράς Συνόδου Εκκλησίας της Ελλάδος, Εκπρόσωπος της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Ημερίδα

**Μέλος:** Γιαβαρδίνας Γεώργιος

Επίκουρος Καθηγητής Κανονικού Δικαίου στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.)

**Μέλος:** Κουτζακιώτης Γεώργιος

Εντεταλμένος Ερευνητής Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε.)

## ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**Πρόεδρος:** Καλαντζής Χρήστος

Εκπαιδευτικός ΠΕ02 (φιλολόγων) και ΠΕ13 (νομικών) Γενικού Εκκλησιαστικού Λυκείου – Γυμνασίου Λαμίας

**Μέλος:** Μαράς Αναστάσιος

Εκπαιδευτικός ΠΕ01 (θεολόγων) Γενικού Εκκλησιαστικού Λυκείου – Γυμνασίου Νεαπόλεως, Διδάκτωρ Θεολογίας

**Μέλος:** Σαββίδης Σάββας

Εκπαιδευτικός ΠΕ02 (φιλολόγων) και ΠΕ01 (θεολόγων) Γενικού Εκκλησιαστικού Λυκείου – Γυμνασίου Φλώρινας, Διδάκτωρ Θεολογίας

**Γραμματεία:** Τσιναρίδης Ευστάθιος

Εκπαιδευτικός ΠΕ01 (θεολόγων) Γενικού Εκκλησιαστικού Λυκείου – Γυμνασίου Φλώρινας, Μ.Δ.Ε. Θεολογίας

Πληροφορίες: [tsinarides@gmail.com](mailto:tsinarides@gmail.com)

## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

**16:00 – 16:10**

Υποδοχή – Εγγραφές – Παραλαβή φακέλου

**16:10 – 16:25**

Αγιασμός (ψάλλει η χορωδία του ΓΕ.Ε.Λ. - Γυμνασίου Λαμίας υπό τη διεύθυνση της ΠΕ16 του Σχολείου Γούση Βασιλικής)

**16:25 - 16:45**

Προσφωνήσεις – Χαιρετισμοί – Έναρξη εργασιών από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ. Νικόλαο

## 1η Συνεδρία

### Δομές Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης (18ος – 20ος αι.)

**Πρόεδρος:** Γεώργιος Γιαβαρδίνας, Επίκουρος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

#### 16:45 – 17:00

Το πρότυπο της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης κατά τον 18ο αιώνα και ομοειδείς Σχολές του υπόδουλου Ελληνισμού

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ.-Γυμνάσιο Πατριάδος Εκκλησιαστικής Σχολής**

εκπαιδευτικός: Κόττορος Ευστάθιος, ΠΕ01

μαθητές: Αμυγδαλιός Ελευθέριος - Μειμάρης Βίκτωρ

#### 17:00 – 17: 15

Ίδρυση, δομές και μετεξελίξεις: Η πολυκύμαντη ιστορία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης μέσα από την περίπτωση της Βελλάς (1911-τέλη 20ου)

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ. Βελλάς**

εκπαιδευτικοί: Καλύβα Ελένη, ΠΕ01 & ΠΕ02 – Μήτρακα Βασιλική, ΠΕ19

μαθητής: ιερομόναχος Σωσίπατρος (Γεώργιος) Ασπιώτης

#### 17:15 – 17: 30

Η Δευτεροβάθμια Εκκλησιαστική Εκπαίδευση μετά την μεταπολίτευση: Η περίπτωση της Πάτρας (1977-σήμερα)

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ. Πατρών**

εκπαιδευτικοί: Κόττορος Ιωάννης, ΠΕ01, Δ/ντής του σχολείου - Μπούτσινας Βασίλειος, ΠΕ19

μαθητές: Μπουμπουρέκας Ευάγγελος - Ρέντζος Ιωάννης - Σφακιανάκης Σταύρος

#### 17:30 – 17:40: Ερωτήσεις - Συζήτηση

## 2η Συνεδρία

### Εκκλησιαστική Εκπαίδευση, απόφοιτοι, κοινωνική και εθνική προσφορά (19ος - 20ος αι.)

Πρόεδρος: Σπυρίδων Κοντογιάννης, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής  
Ε.Κ.Π.Α. – Εκπρόσωπος της Εκκλησίας της Ελλάδος

#### 17:40 – 17:55

Προσωπογραφίες αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής Κρήτης (τέλη 19ου-β' μισό 20ου αι.)

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ.-Γυμνάσιο Χανίων (Πατριαρχική Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης)**

εκπαιδευτικός: Χαλιβελάκη Μαρίνα, ΠΕ02

μαθητές: Αρχοντάκης Γεώργιος - Κουρομιχελάκης Νεκτάριος

#### 17:55 – 18:10

Αρχιερείς απόφοιτοι της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής (β' μισό 20ου-αρχές 21ου αι.)

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ. Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής**

εκπαιδευτικοί: Μητροπολίτης Διαυλείας Αλέξιος Λεονταρίτης, ΠΕ02 – Κάτσης Αθανάσιος, ΠΕ02 – Ζαραβέλλα Χαρίκλεια, ΠΕ02

μαθητές: Λυντέρης Στέργιος - Φούντης Κων/νος - Χονδρογιάννης Νεκτάριος

#### 18:10 – 18:25

Ιερατικές κλίσεις και επαγγελματική αποκατάσταση (1977-1997). Η περίπτωση του Εκκλησιαστικού Σχολείου Φλώρινας

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ.-Γυμνάσιο Φλώρινας**

εκπαιδευτικός: Ισπυρίδης Δήμος

μαθητές: Μητκάνης Στυλιανός - Σιώνης Φώτιος

#### 18: 25 – 18:40

Η συμβολή του Εκκλησιαστικού Σχολείου Ξάνθης στην εκπαίδευση και μετεκπαίδευση του κλήρου (1975-σήμερα)

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ.-Γυμνάσιο Ξάνθης**

εκπαιδευτικοί: Τοροσίδου Ελισσάβητ, ΠΕ06 - Αγγορούδης Σταύρος, ΠΕ02

μαθητές: Μιχαηλίδης Γεώργιος - Μπέλλης Αθανάσιος

#### 18:40 – 18:55: Ερωτήσεις - Συζήτηση

#### 18:55 – 19:25: Διάλειμμα – καφές

### 3η Συνεδρία

## Εκκλησιαστική Εκπαίδευση & κοινωνικές και πολιτισμικές τάσεις (20ος - 21ος αι.)

Πρόεδρος: Γεώργιος Κουτζακιώτης, Εντεταλμένος Ερευνητής, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Ε.Ι.Ε.

#### 19:25 – 19:40

Εκκλησιαστικό Σχολείο Λαμίας (1977-1997). Το προφίλ των μαθητών του Σχολείου: η περίπτωση του τόπου καταγωγής τους

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ.-Γυμνάσιο Λαμίας**

επαιδευτικός: Βαμβανά Αλεξάνδρα, ΠΕ02

μαθητές: Αγγελούσης Αθανάσιος - Βλαχόπουλος Αλέξανδρος - Νίκα Επαμεινώνδας

#### 19:40 – 19:55

Εκκλησιαστικό Σχολείο Νεάπολης (1993-σήμερα): η συμμετοχή της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης στα εκπαιδευτικά και κοινωνικά τεκταινόμενα της συμπρωτεύουσας

Σχολείο: **ΓΕ.Ε.Λ.-Γυμνάσιο Νεαπόλεως**

επαιδευτικοί: Τσιγκαροπούλου Αθηνά, ΠΕ02 - Αγαθονικιάδου Πετρούλα ΠΕ01  
Σιάμ Μαρία ΠΕ02

μαθητές: Αϊναλή Μαρία - Απχαρίδης Δημήτριος - Βουλώνης Δημήτριος - Γκιουγκής Δημήτριος - Δαμιανός Κων/νος - Δημακάκος Δημήτριος - Κοντογιώργος Πέτρος - Κωστόπουλος Κων/νος - Παπαδόπουλος Φώτιος - Παπαζιάκας Γεώργιος - Πελούμπι Ματθαίος - Πιλιτσόπουλος Απόστολος - Πολίτου Αναστασία - Σαντηπατάκης Θεοχάρης - Σταυρίδου Βαΐα - Τσερριντζέλη Αντωνία - Τσολάκης Αναστάσιος

#### 19:55 – 20:05: Ερωτήσεις – Συζήτηση

#### 20:05 – 20:20: Συμπεράσματα - Λήξη

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**  
**ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ**  
**ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΑΜΙΑΣ**  
**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ**

Καθίσταται γνωστόν εις τούς ενδιαφερομένους, ότι μεταφέρθη ενταύθα παρά τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Φροντιστηρίῳ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Προυσού, ἣτις περιλαμβάνει 7 τάξεις.

Εἰς τὴν Α' τάξιν γίνονται δεκτοὶ κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον ἐξαταξίου Δημοτικοῦ Σχολείου ἢ ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς ἐκ τῆς β' τάξεως ἢ ἀποδεικτικὸν σπουδῶν γ' τάξεως Ὀκτατάξιου Γυμνασίου.

Αἱ 4 πρώται τάξεις τῆς Ἐκκλ. Σχολῆς εἶνε ἰσοτίμοι πρὸς τὰς Γ', Δ', Ε' καὶ ΣΤ' τάξεις τῶν ὀκτατά-

ξιῶν Γυμνασίων εἰς τὰ ὁποῖα Γυμνάσια ἐπιτρέπεται ἡ μεταγγραφή καὶ τανάπαλιν.

Εἰς τὴν Α' τάξιν ἐφέτος θὰ εἰσαχθῶσι μόνον 50 ἐκ τῶν ὁποίων οἱ κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας 20 πρῶτοι θὰ εἶνε ὑπότροφοὶ τοῦ Κράτους.

Ἡμέρα εἰσιτηρίων ἐξετάσεων ὁρίσθη ἡ 18 τοῦ μηνὸς Πληροφορίας, καθ' ἑκάστην 10-12 π. μ. εἰς τὸ προσωρινὸν Γραφεῖον τῆς Σχολῆς (οἰκημοὺς Τσάλλη).

Τὰ μαθήματα τῆς Ἐκκλ. Σχολῆς ἀρχοῦν τὴν 25 Σεπτεμβρίου ἐ. ε. αἱ δὲ ἐγγραφαὶ θὰ ἐνεργηθῶσιν ἀπὸ 20-24 ἰδίου μηνός.

Αἱ ἐγγραφαὶ εἰς τὸ Ἐκκλ. Φροντιστήριον θὰ ἐνεργηθῶσιν ἀπὸ 11 τοῦ μηνός ἕως τῆς 21 Δεκεμβρίου ἐ. ε.

Τὰ μαθήματα τῶν παλαιῶν μαθητῶν τοῦ Φροντιστηρίου θὰ ἐπαναληφθῶσι τὰς 23 Σεπτεμβρίου, τῶν δὲ ἐγγραφουσμένων τῇ 8ῃ Ἰανουαρίου 1947.

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 12-9-46

Ὁ Διευθύνων

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΙΚΕΛΑΣ**

## Σύντομο Ιστορικό Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης

Κατά την περίοδο της τουρκικής κατοχής, τα εκκλησιαστικά σχολεία είχαν έναν αποφασιστικό ρόλο για την αυτοσυνειδησία και την συγκρότηση του ελληνισμού καθώς σε αυτά μορφώνονταν τα παιδιά του υπόδουλου Γένους. Στην Πατμιάδα Εκκλησιαστική Σχολή (έτος ίδρυσης 1713) ή στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Λαοδημία (έτος ίδρυσης 1749) φοίτησαν πλήθος Ελλήνων που αφιερώθηκαν είτε στη Μητέρα Εκκλησία είτε στην αναγέννηση των ελληνικών γραμμάτων. Στα εκκλησιαστικά σχολεία γεννήθηκε ο νεοελληνικός διαφωτισμός, απαραίτητος πνευματικός πρόδρομος της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.

Η πρώτη Εκκλησιαστική Σχολή του νεότερου ελληνικού κράτους λειτούργησε στην Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής στον Πόρο το 1830 με την υποστήριξη του Ιωάννη Καποδίστρια. Το 1841, χάρι στην δωρεά της ευσεβούς οικογένειας των Ριζάρηδων, κατέστη δυνατή η λειτουργία της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής. Έκτοτε, η Εκκλησία, το Κράτος και η κοινωνία συνεργάζονται με κοινό στόχο την παραγωγή και επιμόρφωση καταρτισμένων κληρικών μέσα από μια πλειάδα μεταβαλλόμενων σχολικών τύπων (Γυμνάσια, Φροντιστήρια ποικίλης διαβάθμισης, Ιεροδιδασκαλεία, Αγροτικές Σχολές, Λύκεια), διάσπαρτων στην πρωτεύουσα και άλλα αστικά κέντρα.

Στη Δευτεροβάθμια Εκκλησιαστική Εκπαίδευση φοιτούν σήμερα περί τους 800 μαθητές και μαθήτριες με μέση ετήσια τάση αύξησης-την τελευταία τριετία-12%. Το εκπαιδευτικό της προσωπικό είναι υψηλής κατάρτισης. Το ήμισυ αυτών κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο, το 1/4 διδακτορικό, και το 1/6 μεταπτυχιακό και διδακτορικό.

Η παρούσα Ημερίδα, πρώτη στα χρονικά της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης, φιλοδοξεί να αποτελέσει το εφελτήριο περαιτέρω προόδου μέσω της ευρείας δημοσιοποίησης της ιστορίας και της προσφοράς της.

Λαμβάνουν μέρος με σχετικές εισηγήσεις/ανακοινώσεις τα εννέα από τα δέκα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης που λειτουργούν στην ελληνική επικράτεια. Κάθε σχολείο εκπροσωπείται από ομάδα εκπαιδευτικών και μαθητών.

Καλώς ήλθατε!